

Factsheet vleermuizen

NIEUWBOUW

Erik Korsten

Erik Korsten

WAT

Natuurinclusieve nieuwbouw

Bij natuurinclusief bouwen worden voorzieningen voor stadsnatuur geïntegreerd in het gebouw. Het kan zowel gaan om technische voorzieningen zoals voorzieningen voor vleermuizen, als om begroeiing aan het gebouw zoals groene daken en gevels.

Profiterende soorten

Nergens doen zich méér kansen voor om structureel beschermingsmaatregelen toe te passen voor gebouwbewonende vleermuizen dan bij nieuwbouw. Vooral de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootovleermuizen profiteren hiervan.

WAAROM

Schaalgrootte en actualiteit

- Komende jaren worden in Nederland jaarlijks tussen 80.000 en 85.000 woningen gebouwd. Zonder natuurinclusieve maatregelen is er in deze woningen geen plek voor vogels en vleermuizen.
- Groene daken en groene gevels zorgen voor een betere leefomgeving voor dier én mens.
- Veel klimaatadaptieve voorzieningen kunnen ook een meerwaarde voor vleermuizen betekenen, klimaatadaptatie is een speerpunt van het Rijk
- De Zoogdiervereniging is van mening dat natuurinclusief bouwen standaard moet zijn. Gemeentes leggen natuurinclusief bouwen daarom het best vast in hun beleid. Dit gebeurt in steeds meer gemeentes.

Impact op vleermuizen

- Inbreiding en stedelijke vernieuwing zijn de grootste bedreiging voor gebouwbewonende vleermuizen.
- Overal waar mensen het (stedelijk) landschap veranderen, verdwijnt leefgebied van vleermuizen. Natuurinclusief bouwen is een kans om het landschap zo in te richten dat steden en dorpen in de toekomst leefbaar zijn voor mensen én vleermuizen.

Erik Korsten

HOE

Technische voorzieningen

- Er zijn inbouwstenen voor vleermuizen die voldoen aan de standaard bouwmaten. Het integreren van inbouwstenen in een vroegtijdig stadium brengt nauwelijks extra kosten met zich mee. Ze doen geen concessies aan het ontwerp of de kwaliteit van het bouwwerk.
- Behalve inbouwvoorzieningen te plaatsen is het mogelijk om opbouwdelen van gevels te laten functioneren als verblijfplaats. Bijvoorbeeld door achter boeiborden en gevelbetimmering een spleetvormige ruimte voor vleermuizen toegankelijk te maken.
- Pas bij voorkeur meerdere inbouwstenen of boeiborden toe en plaats deze aan verschillende gebouwsijden. Dit zorgt ervoor dat in verschillende weersomstandigheden vleermuizen de verblijfplaats met de voor hen optimale temperatuur kunnen vinden. Streef ernaar dat een aantal (maar niet alle) van deze voorzieningen voldoende warm kan worden door plaatsing aan een zuid- of westgevel of grenzend aan een warmtebron.
- Het is ook mogelijk om in nieuwbouw vleermuizen toegang te geven tot de luchtsponw, de ruimte onder dakpannen of de loze ruimte in een schoorsteen. Wanneer u vleermuizen toegang geeft tot het dak is het van belang dat de dieren niet in aanraking komen met BRM-folie (Breathable Roof Membrane). Deze folie kan schadelijk zijn voor vleermuizen.

Groene voorzieningen

- Platte daken bieden veel ruimte om te laten begroeien. Vegetatiedaken, vooral met 's nachts bloeiende bloemen, trekken nachttactieve insecten aan: voedsel voor vleermuizen.
- Ook groene gevels kunnen een rol spelen in het insectenaanbod. Zelfhechtende klimplanten (zoals klimop) of houtige gewassen langs een rek of leidraden zijn vrijwel voor alle muren geschikt.

Licht en duister

- Voorkom dat lichtbronnen de vleermuizen verstoren. Gebruik vleermuisvriendelijk amberkleurig licht en gebruik armaturen die het licht alleen daar richten waar het nodig is. Beperk met sensoren verlichting tot alleen de momenten waarop het nodig is.

Bewoners of gebruikers

- Een gebouw staat niet op zichzelf, ook de omgeving is van belang. Na oplevering is er een grote rol weggelegd voor bewoners of gebruikers. Betrek hen daarom vanaf het begin bij de natuurinclusieve ontwikkeling van de wijk. Een natuurvriendelijke tuin speelt daarbij een belangrijke rol. Vanaf februari 2020 geeft www.mijnvogeltuin.nl ook tips voor een vleermuisvriendelijke tuin.

WAAR

Checklist Groen Bouwen

De Checklist Groen Bouwen helpt u met het kiezen van passende natuurinclusieve maatregelen voor uw nieuwbouwproject en biedt diverse voorbeelden van reeds gerealiseerde natuurinclusieve nieuwbouw.

Inspirerende boeken over Natuurinclusief Ontwerpen:

- Stadsnatuur maken / Making Urban Nature
- Landscape and urban design for bats and biodiversity
- Designing for Biodiversity: a technical guide for new and existing buildings

Zie ook vleermuisfactsheet:

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Gewone grootvleermuis

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

